

Nejste na to sami. Samostatné bydlení prospívá nejen klientům

7.9.2026 - Alena Železníková | Krajský úřad Zlínského kraje

Sedmačtyřicetiletý Jiří, který má mentální handicap, je od roku 2015 klientem otrokovické Naděje. Díky podpoře samostatného bydlení dnes sám funguje v otrokovickém bytě. Pomáhají mu s tím pracovníce Naděje, které jej v bytě navštěvují. Tuto službu přibližujeme ve čtvrtém díle seriálu Nejste na to sami, kde představujeme sociální služby ve Zlínském kraji.

Jiří miluje železnici, metro i MHD. Když má chuť, sedne na vlak a vyrazí na výlet. Do Prahy, Znojma, Olomouce či Ostravy. Jindy jede za rodiči nebo do kočičí kavárny. Má svůj byt, práci, zájmy a plánuje si, co bude kdy dělat.

Ještě před několika lety ale nebylo jisté, že bude jednou bydlet sám. Postupně prošel několika službami – Domovem Naděje, sociální rehabilitací, sociálně terapeutickou dílnou i chráněným bydlením. O samostatný život se poprvé pokusil už v roce 2017. Tehdy se však ukázalo, že na něj ještě není připravený. Potřeboval čas a možnost osvojit si některé dovednosti.

Praktická pomoc i rady

Do vlastního menšího bytu se přestěhoval nedávno. Naděje mu nyní prostřednictvím služby podpora samostatného bydlení pomáhá především s péčí o domácnost a o sebe.

„Můžu díky tomu žít sám. Pomáhají mi třeba s úklidem. Naučili mě různé věci a já to teď zvládám,“ říká hrdě.

Podpora se u každého člověka liší podle jeho potřeb. Někdy jde o praktickou pomoc s domácností či nákupem, jindy o radu nebo pomoc s úřady a návštěvou lékaře. K Jiřímu pracovníci zatím docházejí každý den, protože vlastní bydlení je pro něj stále novou zkušeností.

„Jak často ke klientům docházíme, záleží na klientovi a vzájemném individuálním plánu. K některým chodíme jen jednou týdně,“ vysvětluje vedoucí služby Tamara Kalaitzidis.

Klient přitom zůstává tím, kdo svůj život řídí. Pokud například potřebuje schůzku přesunout, protože se necítí dobře nebo chce vyrazit na výlet, domluví se s pracovníky na jiném termínu.

Všechno se učí postupně

Služba není určena jen těm, kteří už samostatný život bez problémů zvládají. Často přicházejí lidé z rodin nebo chráněného bydlení, kteří nejsou zvyklí být úplně sami. Teprve v běžném životě se ukáže, co zvládnou a kde ještě potřebují podporu. Výzvou může být také samota a trávení volného času.

„Až když si to vyzkouší, mohou přijít na to, že jim společnost chybí, potřebují vyplnit volný čas. Zpočátku pro ně bývá složitější to zvládnout,“ popisuje Kalaitzidis.

Cesta k samostatnosti navíc nemusí být vždy přímá. Někomu se daří výrazně posouvat, jindy se však schopnosti nebo jistota na čas zhorší. Někteří klienti se tak mohou vrátit do chráněného bydlení.

U Jiřího se samostatnost postupně stala součástí každodenního života. Má také pravidelnou práci –

dvakrát týdně uklízí veřejná prostranství. Podle pracovníků Naděje k ní přistupuje zodpovědně. Samostatné bydlení ale není jen o vlastním bytě. Člověk přebírá větší odpovědnost za svůj život, pracuje, rozhoduje se a zapojuje se do společnosti.

Život podle vlastních představ

Otrokovická pobočka Naděje v současnosti poskytuje podporu samostatného bydlení čtrnácti klientům. Službu navíc nově rozšířili také o pomoc lidem s psychickými potížemi.

„Vidíme u klientů progres. Samostatnost je často nabíje, jsou spokojenější, užívají si to a věci si více hlídají,“ podotýká Kalaitzidis.

Jiří má dnes vlastní klíče, domácnost i plány. Samostatnost pro něj ale neznamena být na všechno sám. Znamená mít možnost rozhodovat o vlastním životě – a podporu právě tehdy, když ji potřebuje.

AUTOR: *Alena Železníková*

Co je podpora samostatného bydlení?

Podpora samostatného bydlení je terénní sociální služba určená lidem se sníženou soběstačností kvůli zdravotnímu postižení, duševnímu onemocnění nebo věku. Pomáhá lidem žít ve vlastním domově, zvládat péči o domácnost, vaření, úklid i vyřizování úředních záležitostí. Služba je částečně hrazena klientem podle sjednaného rozsahu péče a ceníku konkrétní organizace.

Kdo v kraji službu poskytuje?

Diakonie ČCE – středisko CESTA, <https://uherskehradiste.diakonie.cz/>

NADĚJE, oblast Otrokovice, <https://nadeje.cz/otrokovice/>

NADĚJE, oblast Zlín, <https://nadeje.cz/zlin/>

Sociální služby města Kroměříže, <https://www.sskm.cz/>

Poznámka Elišky Olšákové, náměstkyně hejtmana pro sociální věci a neziskový sektor:

„Samostatnost neznamena, že člověk musí všechno zvládnout úplně sám. Někdy stačí mít vedle sebe někoho, kdo poradí nebo pomůže ve chvíli, kdy je to potřeba. Právě taková podpora dává lidem možnost bydlet, pracovat a žít podle svých představ. Je dobře, že tyto služby máme a můžeme je v kraji podporovat. Pomáhají nejen konkrétním lidem, ale celé společnosti.“

Více informací:

www.nejstenatosamizk.cz

www.socialnisluzbyzk.cz

<https://mpsv.gov.cz/registr-poskytovatelu-sluzeb>

<https://zlinskykraj.cz/aktuality/nejste-na-to-sami-samostatne-bydleni-prospiva-nejen-klientum-6a9e>